

L'Ungheria alla fiera dell'arte contemporanea di Bologna

Magyar részvétel a bolognai kortárs művészeti vásáron

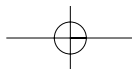
L'amministrazione tradizionalmente di sinistra della città di Bologna già nel 1987 aveva invitato i giovani rappresentanti della "nuova sensibilità" ungherese alla rassegna *Arte Fiera*. Durante la nostra piacevole visita ebbe un ruolo fondamentale la vitale compagnia di amici italiani e ungheresi della comunità sorta da matrimoni misti e ivi residente. Io stesso ebbi modo di rallegrarmi constatando, fra gli altri, il successo personale e artistico di Gábor Ósz e István Mazzag. Mentre in passato essi riconducevano le tele principalmente a tonalità scure, in seguito hanno utilizzato volentieri anche i colori delle luci al neon. I due si assomigliavano per il fatto che, pur seguendo le tendenze artistiche della transavanguardia internazionale, spesso mischiavano polvere dorata o argentata alle pitture a olio, intensificando così lo scintillio della superficie del quadro e il surrealista effetto d'insieme delle loro visioni fiabesche.

Lo scorso anno, sotto il segno dell'allargamento dell'Unione Europea, l'attenzione della vecchia città italiana si è rivolta di nuovo a Est. Oltre alle gallerie di Lubiana, Praga e Bucarest, sono state invitate, nella sezione dei giovani esperti d'arte, la galleria Knoll con doppia sede a Budapest e a Vienna, ed Erika Deák. La gallerista austriaco-ungherese ha effettuato una selezione di artisti contemporanei ungheresi e ha scelto dei quadri a olio monocromatici e misti a polvere metallica di András Bernát, la cui superficie a un solo colore sfavilla da differenti prospettive. Ha inoltre selezionato delle realistiche pitture a olio di Csaba Nemes che dipinge sulla base di fotografie proprie: un paesaggio che si allontana nel finestrino di un treno, una lunga recinzione, un palo della luce solitario, una buca scavata e lasciata a metà. Ákos Birkás realizza ritratti caricaturali di amici e conoscenti che alla fine organizza casualmente in gruppi, a volte con uno sfondo, a volte in modo grottesco facendoli poggiare sulle loro teste. Fra i membri della "generazione della pianificazione industriale", conosciuta in tutta Europa negli anni Ottanta, Erika Deák ha scelto composizioni geometriche astratte dalla produzione più recente di Imre Bak, in cui i colori pastello ne sfumano piacevolmente il rigore geometrico. Tibor Iski Kocsis ha preparato un'installazione proprio per questa occasione. Eike, invece, attualmente in voga in tutto il mondo con i suoi lightbox, si presenta con tre videoinstallazioni. Grande successo hanno riscosso

Bologna városának akkoriban hagyományosan baloldali vezetősége már 1987-ben meghívta az *Arte Fiera* seregszemléjére az „új szensibilitás” fiatal magyar képviselőit. A szívélyes vendéglátásban a vegyes házasságokból szerveződött ottani magyar kolónia igen aktív olasz-magyar baráti társasága is alaposan kivette részét. Jómagam is örömmel tapasztaltam ott annak idején – többek között – Ósz Gábor vagy Mazzag István személyes és művészi sikerét. Miközben előbbi főleg a sötét tónusokra redukálta vásznait, utóbbi az élénken világító neonszíneket is szívesen alkalmazta, de mindketten hasonlítottak egymásra abban, hogy a transzavangárd divatos nemzetközi képzőművészeti irányzatához szegődve, akár arany vagy ezüst port is gyakran keverték az olajfestékhez. Így fokozták tovább a képfelesztés ragyogását, meszeszerű látomásainknak amúgyis szürrealisztikus összhatását.

Tavaly az EU-bővítés jegyében ismét kelet felé fordult a patinás itáliai város figyelme, amikor fiatal ljubljani, prágai vagy bukaresti galériák mellett a párhuzamosan bécsi-budapesti székhelyű Knoll galériát és Deák Erikát egyaránt meghívták a fiatal műkereskedők külön részlegére. Az osztrák-magyar galériás a kortárs magyar alkotók közül Bernát András fémporral kevert, monokróm olajképeiből vitt ízelítőt, amelyeknek egyszínű felülete másként csillan fel különböző nézetekből, aztán Nemes Csaba realiztikus olajképeiből válogatott, amelyeket saját fényképfelvételei alapján fest például egy vonatablak előtt elsuhanó tájról, hosszú kerítésről, magányos villanyoszlopról, netán egy félig kiásott és aztán elhagyott munkagödörrel. Birkás Ákos újabban baráti és ismerősi köréből örökít meg karikatúraszerű portrékat, amelyeket találomra csoportokba rendez utólag, néha tájhátérrel, máskor akár groteszk módon a fejükre állítva. Deák Erika a nyolcvanas években már Európa-szerte ismert „iparterv-generáció” tagjai közül Bak Imre legrissebb terméséből válogatott geometrikus absztrakt kompozíciókat, amelyek mértani szigorát újabban a pasztellszínnek oldják jótékonyan. Iski Kocsis Tibor külön erre az alkalomra készített installációt, Eike pedig a világszerte jelenleg szintén divatos light-box műfajában jelentkezett három világító videóval. Nagy sikert arattak Mojzer Zsuzsa tenyérnyi akvarell-portrészorai is a műgyűjtők körében.

Idén immár harmincadik alkalommal kerül sor január 26. és 30. között a vásárra és mivel térségünket változatlanul érdekesnek tartják, még szélesebbre tárták előttünk a kapukat. A hetvenes években a világhírű francia építész – Le Corbusier – által tervezett

nel circolo dei collezionisti anche i ritratti in acquarello di Zsuzsa Mojzer, della grandezza di un palmo.

Quest'anno la fiera, tenutasi fra il 26 e il 30 gennaio, è giunta alla sua trentesima edizione e dal momento che il nostro spazio è considerato invariabilmente interessante ci vengono aperte sempre più porte. Negli anni Settanta, nel moderno padiglione progettato dal famoso architetto francese Le Corbusier, all'interno della spazio della cittadella fieristica, venne organizzata una mostra dedicata all'Europa Centrale e Orientale con il nome di *L'esprit nouveau* (*Lo spirito nuovo*). Accanto a galleristi di Lubiana, San Pietroburgo, Varsavia, Praga, furono invitati ospiti di Bucarest e Budapest. La galleria *Vintage*, dal profilo specificamente fotografico, riporta Ősz Gábor al posto delle precedenti apparizioni dell'artista, dimostrando lo sviluppo compiuto da allora che dalla pittura lo ha condotto a installazioni, fotografie e film. Gábor Roskó è poliedrico: caratterizzano il suo lavoro pitture a olio, acquarelli, disegni, oggetti in ceramica e altre performance. Ágnes Eperjesi, accanto agli esemplari unici di fotogrammi con bozze d'argento, dipinge su fogli di plastica oppure stampa ciclostilati, ma le interessa anche la fotografia polaroid. Dezső Szabó dalla pittura tradizionale è giunto alle stampe in C-Print realizzate in piccole serie. Altro ospite è la acb Kortárs Művészeti Galéria (Galleria d'Arte Contemporanea abc), presso il cui stand sono in vendita le opere di tre giovani artisti. Attila Szűcs, nella sua pittura dalle idee e dall'impronta estremamente originali, utilizza le foto ingiallite dei giornali oppure le cartoline postali dagli anni Sessanta agli anni Ottanta. Dóra Soós dipinge su tele grandi il doppio, come è diventato comune negli ultimi anni da noi e all'estero, mentre Erik Mátrai ai curiosi mostra dei video dei quali fa solo tre esemplari. Da un'idea della ricercatrice Marina Sorbello, residente a Berlino, è nato il Progetto Eastward, all'interno del quale durante la fiera ella modera una tavola rotonda con esperti provenienti dalle città sopraccitate. Rappresenta i colori ungheresi il collezionista Zsolt Somló, che si concentra esclusivamente sull'arte contemporanea dal punto di vista teorico e pratico.

István Wagner

modern pavilonban L' esprit nouveau (Új szellem) elnevezéssel ismét kelet-közép-európai külön-bemutatót szerveztek a vásárváros területén. Egy-egy ljubljani, szentpétervári, varsói és prágai galéria mellett két-két bukaresti és budapesti vendéget hívtak meg. A főleg fotografiai arcéló Vintage galéria ismét Ősz Gábor „viszi vissza” a művész korábbi bemutatkozásának színhelyére, hogy azóta bekövetkezett fejlődését demonstrálja, amely a festményektől installációkig, fotókig és filmekig vezetett. Roskó Gábor szintén sokoldalú :

olajképek mellett akvarellek és rajzok, kerámia tárgyak vagy performanszok jellemzik munkásságát. Eperjesi Ágnes ezüst levonatóú fotogrammok egyedi példányai mellett műanyag fóliára is fest vagy nyomtat képciklusokat, de a polaroid fotográfia is érdekli. Szabó Dezső a tradicionális piktúrától eljutott mára a C-printekig, amelyeket kis sorozatban készít. A másik meghívott az acb Kortárs Művészeti Galéria, amelynek standján három fiatal alkotó munkáit árúsítják. Szűcs Attila a hatvanas-nyolcvanas évek sárgult újságfotóit avagy postai képes levelezőlapjait használja fel kiinduló ötletként egyedi jellegű festészetében. Soós Dóra nála kétszeresen nagyobb vásznakat fest, ahogyan az utóbbi években ez általánossá vált nálunk és a határon túl egyaránt, míg Mátrai Erik videókat kínál az érdeklődőknek, amelyekből csupán három példány készül.

A Berlinben élő Marina Sorbello kurátornő ötletéből született az Eastward-projekt, amelynek keretében kerekasztal beszélgetést moderál a vásáron a fenti városokból érkezett szakértőkkel. Színeinket Somló Zsolt műgyűjtő képviseli, aki kizárólag a kortárs képzőművészetre koncentrál, elméleti és gyakorlati téren egyaránt.

Wagner István

The 2005 Arts Fair held in Bologna saw the participation of teh Knoll Gallery which has bases in Budapest and Vienna. For that event the owner of the Gallery, Erika Deák, presented work by a selection of contemporary Hungarian artists, including Csaba Nemes, creator of oil paintings inspired by photographic images, and Zsuzsa Mojser, creator of small watercolour portraits. Following the success of this initiative, this year's Arts Fair saw the participation of two other Hungarian galleries: the Vintage Gallery, specialising in photographic work, which presented, among others works by Gábor Roskó, and the acb Kortárs Művészeti Gallery, with works by Attila Szűcs, Dóra Soós and Erik Mátrai. ez lenne

